

[Undervisningsministeren]

Jeg har kun et par enkelte bemærkninger til nogle af de ting, der er sagt af de to forslagsstillere. Det ene drejer sig om banklånene. Jeg har altid givet udtryk for, og jeg er stadig af den opfattelse, at det var ulykkeligt, da venstre regeringen i 1974 besluttede sig til at gå over fra statslån til statsgaranterede lån. Problemet i dag er, at vi må erkende, at det er væsentlig nemmere at gå fra statslånene til de statsgaranterede lån, end det er at gå den anden vej, og jeg skal om lidt vende tilbage til, hvorfor det er sværere.

Hr. Alfred Hansen hæftede sig ved, at jeg brugte udtrykket »paradeforslag«, som jeg vel brugte om begge forslag, men nok specielt i forbindelse med min gennemgang af SFs og VS' forslag. Ja, det gjorde jeg, men jeg gjorde det unægtelig efter at have givet udtryk for en principiel enighed med langt de fleste af enkelthederne i forslaget. Men når jeg brugte udtrykket »paradeforslag« – så kan man diskutere, om det er et udtryk, man bør bruge – hænger det sammen med økonomien. Jeg har ikke gennemregnet de økonomiske konsekvenser af forslaget, men jeg har nogle af tallene i hovedet, bl. a. tallet for banklånene. Hvis vi her i maj 1980 skulle gå over fra statsgaranterede lån til statslån, skulle vi med det nuværende antal studerende formentlig bruge et sted mellem 1½ og 2 mia kr. bare til at gå over til den ordning.

I den forbindelse kan man også stille det spørgsmål, om det ville være retfærdigt at lade de studerende, som fra 1975 og til i dag har fået de statsgaranterede lån, hænge på disse lån, fordi de har været så uheldige at få dem i den 5 års periode, hvor denne ordning fungerede, eller om man også skulle sikre dem. Hvis man mener det sidste, skal der lægges et beløb på omkring 6 mia kr. til, så det er ikke småpenge, dette her drejer sig om.

Et andet tal, jeg tilfældigt kan huske fra den debat, vi havde sidste år om SU-loven, vedrører forældreafhængigheden. Jeg er principielt tilhænger af forældreafhængighed; jeg mener ikke, det er det første sted, man skal sætte ind. Hvis jeg har få penge, vil jeg ikke lægge skjul på, at jeg hellere vil bruge dem til en forøgelse af stipendier end til en ned-sættelse af forældreafhængigheden, for vi må trods alt huske på, at alt andet lige er det unge mennesker fra velstillede hjem, der bliver ramt af forældreafhængigheden. Men

o.k., har vi penge nok, synes jeg også, det er godt at sætte forældreafhængigheden ned.

Men at sætte den ned fra de 22 år, som nu kommer til at gælde pr. 1. august i år, til 18 år vil koste et sted mellem 400 mill. kr. og 500 mill. kr. Dertil kommer så en række af de nye ting i SFs forslag, som jeg altså ikke har tal på endnu. Men det er altså alt i alt overordentlig store beløb, dette her drejer sig om.

Det var baggrunden for min holdning, der ikke, som hr. Steen Folke udtrykte det, var en fnysen ad forslagene – der er meget lidt i dette her, jeg ikke kan være principielt enig i – men som viser sig i, at jeg måtte sige: jeg kan ikke stå med anstændigheden i behold på denne talerstol i dag og sige, at jeg vil være med til dette, for jeg ved, at de penge ikke kan skaffes for øjeblikket. Jeg vil gerne have disse bemærkninger med. Jeg tror ikke på, at man kan gennemføre alle disse for langt de fleste tings vedkommende rimelige og rigtige forslag på én gang. Vi må stille spørgsmålene: kan vi gnave os ind på nogle af problemerne, og hvor er de tungeste problemer? Personlig synes jeg, de tungeste problemer ligger i de statsgaranterede banklån og mindre, som jeg sagde det før, i forældreafhængigheden eller i en række af de andre problemer, der er rejst. Men hvis vi skal vinde frem, må det ske trinvis. Jeg så gerne – og det tror jeg en hvilken som helt undervisningsminister i mit sted gerne så – at det var muligt at gennemføre en virkelig reform af uddannelsesstøtten. Men der er jo ingen grund til at stå og love noget, man ved ikke kan realiseres. Derfor er det, jeg stræber efter, at man gradvis gnaver sig ind på de alvorligste af problemerne i uddannelsesstøtten.

**Eva Møller (KF):**

Jeg vil gerne begynde med at sige, at jeg er blevet opmærksom på, at jeg vistnok kom til at udtrykke mig lidt kluntet med hensyn til spørgsmålet om lån. Derfor kan jeg sige, at vi i det konservative folkeparti er positive over for tanken om at konvertere en del – og jeg understreger udtrykkeligt en del – af de statsgaranterede banklån, der gives, til statslån. Når vi er det, er det, fordi vi er klar over, at de studerende, som modtager disse